

Entrevista

IRENE RIGAU, consellera d'Ensenyament

"El CETT, amb més de 40 anys de trajectòria, és un referent en la formació dels professionals de l'hoteleria i el turisme a Catalunya. L'avalua el fort lideratge de l'equip i la seva oferta educativa en diferents nivells i amb una visió integrada, que es combina amb una relació directa amb les empreses i els professionals del sector, i permet la projecció transnacional del centre amb programes internacionals."

- L'Estudi d'Inserció Laboral dels Ensenyaments Professionals del 2011 conclou que la taxa d'ocupació dels graduats en formació professional es manté malgrat el context econòmic actual de crisi, i que la taxa d'atur dels graduats en ensenyaments professionals és menor que la mitjana d'atur de Catalunya. Analitzi aquestes dades.

Les dades presentades pel Departament d'Ensenyament i el Consell General de Cambres de Catalunya demostren que la formació professional és una via de formació amb qualitat. La mitjana d'atur a Catalunya, en especial en el sector dels més joves, és gairebé del 44%, i en canvi en els graduats en FP la xifra és només del 13%. La bona salut de la formació professional és la millor garantia de lluita contra l'atur. Crec que en aquest sentit estem fent allò que cal fer per assolir els objectius de l'Europa 2020.

- Vostè assegura que tenim una fortalesa i una bona salut a la formació professional, i que aquesta és la millor manera de lluitar contra l'atur, ja que atorga una alta ocupació i prepara per a una inserció de qualitat. Crec que aquesta situació encara pot millorar? Com?
Com tot, sempre hi ha marge de millora i en aquest sentit treballam perquè les dades siguin encara millors. El Departament d'Ensenyament ja ha introduït algunes mesures que van en el sentit de millorar la qualitat de la FP, com ara incloure l'anglès en tots els cicles formatius, i crear títols de nova formació més adaptats a les necessitats del territori i dels temps actuals. El proper curs 2012-2013, per exemple, s'oferiran 9 títols nous de FP. A més, ja hem aprovat que els centres privats puguin fer formació a distància, un

fet que s'emmarca dins de la política del país d'ampliar l'oferta formativa. La formació professional és una aposta de futur.

- L'estudi revela que un 39,2% de les persones graduades en ensenyaments professionals continuen estudiant. A més, cada cop més alumnat de grau superior opta per seguir formant-se en estudis universitaris. Vostè encoratja els estudiants a seguir formant-se? Per què creu que és clau aquesta dada?
La formació és un aspecte vital en el desenvolupament personal, però no sols la formació inicial, sinó la formació al llarg de la vida. Com més formats estiguem, més preparats estarem per als reptes de la societat, tant des d'un punt de vista d'inserció laboral com de país. En algunes ocasions he explicat que allò que aprenen els nostres nois i noies és l'arbre que es va fent gran i que fa ombra a tota la societat. Com més gran fem l'arbre, més ombra farà a aquells que hi hagi sota. Els joves d'avui, els adults de demà, són l'arbre, i l'ombra són els coneixements que donaran a la nostra societat.
- Vostè ha dit que els centres, l'Administració i el món empresarial estan fent els deures. Crec que estem en el bon camí per a assolir els objectius de l'Europa 2020? Quines són les prioritats de treball? En quins àmbits creu que s'haurien d'obtenir els primers resultats i quan?
Europa 2020 és l'estratègia de creixement de la UE per a l'actual dècada, que es proposa un creixement intel·ligent, sostenible i integrador, tot garantint la governança econòmica. Per estimular el progrés cap a aquest objectiu ha establert uns indicadors que mesuren la millora del nivell de

formació i qualificació de la població. En concret, es tracta, entre altres coses, de disminuir l'abandonament escolar prematur (entès com els joves d'edats compreses entre els 18 i 24 anys que no han completat ensenyaments secundaris post-obligatoris), així com d'incrementar el nombre de persones de 30 a 34 anys que han completat nivells de formació terciària, incloent-hi la formació professional de grau superior.

Hi ha un desavantatge a l'Europa del Sud (i també a Catalunya) amb relació a la mitjana europea de tècnics qualificats de formació professional. Davant aquest repte, cal seguir treballant per mantenir els relativament bons resultats de la FP pel que fa a l'ocupació i per fer-la més atractiva i més adaptable per als usuaris, per tal que es mantingui i fins i tot creixi l'interès per cursar els cicles de formació professional. La flexibilització acadèmica, amb mesures com ara la millora del règim d'alternança o la modalitat a distància, ajuden a atreure més usuaris a la formació professional. L'increment de la qualitat formativa (amb perfils formatius més actualitzats, millors metodologies didàctiques i millors processos de gestió, i amb adaptacions curriculars a l'entorn productiu dels centres) també actua en aquest mateix sentit. En definitiva, des del Govern estem orientant la formació professional inicial a contribuir a la millora de la qualificació de la població i de la competitivitat de les empreses que exigeix l'economia del coneixement globalitzada i interdependent.

- L'aposta per la FP, ampliant l'oferta de formació ha estat un dels eixos del Departament d'Ensenyament per al present curs escolar. Valori aquesta iniciativa.

Què es fa per donar a conèixer les oportunitats que ofereix la FP? Quin ha estat el creixement de la demanda de la FP?

La formació professional inicial, en la modalitat presencial, ha passat dels 62.000 alumnes del curs 2001-2002 als 101.000 alumnes en el curs 2011-2012. Això representa un increment net de gairebé 40.000 alumnes en règim presencial. Això ha estat possible perquè ha crescut l'oferta de places de FP. Però l'oferta ha crescut perquè també ha crescut la demanda. Des d'Ensenyament fem una valoració positiva d'aquest creixement, ja que mostra la bona imatge que ha assolit la formació professional inicial, especialment pel que fa a dos aspectes essencials: la seva flexibilitat per adaptar-se a les condicions de les persones i de les empreses, i la seva capacitat per facilitar la inserció laboral als titulats.

La normativa reguladora de la formació professional inicial a Catalunya, especialment el Decret d'1 de març de 2011, d'ordenació general de la formació professional inicial, ens ha permès adequar la formació a les situacions particulars de les persones demandants i a les seves necessitats de mobilitat laboral, reconèixer els aprenentatges assolits per les persones al llarg de la seva vida laboral, així com adaptar-nos a les necessitats de qualificació plantejades per les empreses.

Tanmateix, hem de seguir fent esforços per tal que, tant l'oferta com la demanda de formació professional inicial, continuïn creixent per assolir els objectius de l'estratègia Europa 2020. I per acostar encara més la formació a les necessitats dels sectors productius. També per divulgar la utilitat de la FP entre els estudiants i les seves famílies, cosa que fem cada any a través, per exemple, de les fires d'ensenyament que es realitzen a Catalunya, com ara el Saló de l'Ensenyament.

- Quines mesures es poden dur a terme per seguir oferint la FP com una opció sòlida de futur?

És que ja és una formació sòlida. Els successius estudis d'inserció laboral corroboren que els nivells d'ocupació dels graduats de FPI és molt superior a la mitjana catalana i, alhora, amb nivells retributius i d'estabilitat laboral més elevats, tot mantenint una alta relació entre estudis i ocupació.

Diverses mesures poden ajudar a mantenir aquest diferencial positiu en termes d'ocupabilitat. La dimensió europea de l'aprenentatge n'és un. Més d'un miler de joves catalans fan anualment la seva formació pràctica en empreses d'altres països de la Unió Europea. Aquest és un valor afegit a la formació, que es complementa amb la formació en llengua estrangera que hem inclòs en la formació profes-

ional inicial. La participació més gran de l'empresa en la formació a través d'un nou esquema de formació professional de tipus dual, que començarem a implantar el proper curs, també ajudarà a mantenir el bon nivell d'inserció. Igualment, l'impuls a la formació per a l'emprenedoria mitjançant un programa específic, "L'empresa a prop", ens ha de servir per millorar les possibilitats d'autoocupació.

- Pot fer una anàlisi de les darreres mesures que s'han dut a terme en l'àmbit de la formació professional per ajustar-la al nou model integrat?

Estem convençuts que els diversos tipus de formació professional (la inicial i la contínua) poden guanyar eficiència si sabem integrar-les des de dues perspectives: des de l'oferta i des de la demanda. Des de l'oferta, nosaltres hem de facilitar que els centres educatius contribueixin a la impartició de les accions formatives per a l'ocupació. Cal tenir present que els centres docents de la FP inicial són la xarxa més consistent que tenim disponible a Catalunya. I això és per diversos motius: tenen claustres estables amb gran coneixement pedagògic i tecnològic acumulat, disposen d'equipaments didàctics valuosos i tenen una extensa distribució territorial. És, doncs, convenient que aquest actiu del Departament d'Ensenyament, els centres educatius, pugui cooperar en l'execució de la formació professional sense adjectius, tant si s'adreça a joves que obtenen la seva primera qualificació, com si s'adreça prioritàriament a adults aturats o a treballadors ocupats. De fet, espontàniament, la societat ja li confereix aquest rol. En aquest curs, la FP inicial, la del sistema educatiu, ja té matriculades més de 20.000 persones adultes, amb 25 o més anys.

També hem de completar la integració de la FP des del cantó de la demanda. Això implica que, per a l'usuari, qualsevol formació professional que realitzi (inicial, ocupacional o de reciclatge) pugui acumular-se en un únic portafoli formatiu. En altres paraules, que les competències adquirides mitjançant qualsevol tipus de formació professional siguin reconegudes i capitalitzables. Fins i tot els aprenentatges derivats de l'experiència laboral pràctica han de poder ser reconeguts i acreditats. Empresa i Ocupació, juntament amb Ensenyament, ja treballen conjuntament en aquest sentit, amb l'objectiu últim d'eleva el nivell de qualificació del país.

- El sector del turisme i l'hoteleria representa una de les principals fonts de riquesa per al nostre país i és clau per al futur econòmic. Com valora el nivell de formació en aquest àmbit? Considera que la relació entre el món acadèmic i

empresarial és prou fluida? Quins aspectes caldria millorar per afavorir-la?

En primer lloc, cal diferenciar entre els diferents tipus de formació que actualment es troben disponibles en el sector de l'hoteleria i el turisme.

Tenim, d'una banda, la formació professional regulada per l'Administració educativa o per l'Administració laboral i que s'ofereix en centres públics i en centres privats autoritzats. Aquesta formació comprèn tres nivells: la formació professional inicial, que condueix a una titulació acadèmica; la formació contínua que es realitza des del sector i que es dirigeix als professionals per a la seva actualització o especialització; i la formació ocupacional, dirigida a la formació per a la recerca d'ocupació.

Existeix, a més, una important oferta privada de les empreses del sector i/o centres de formació no acadèmica que ofereixen cursos de durada i característiques molt variables i que contribueixen també a la professionalització del sector.

Fa almenys una dècada que s'ha produït un fort creixement de l'interès per la formació en el sector de l'hoteleria i el turisme, que està relacionat amb la millora de la posició de Catalunya com a objectiu turístic, i amb el desenvolupament i la projecció internacional de la restauració catalana. L'important és que hi ha hagut iniciatives per donar resposta a aquesta situació, vinculant la formació a l'activitat pràctica en contextos professionals reals. El CETT n'és un bon exemple.

- Finalment, com valora el model i el paper del CETT com a centre de referència de formació integral i especialitzat en hoteleria i turisme que treballa estretament i directa amb el sector?

El CETT és un centre pioner en aquest àmbit. Amb més de 40 anys de trajectòria, ha esdevingut merescudament un referent en la formació dels professionals de l'hoteleria i el turisme a Catalunya. L'avalua el fort lideratge que ha exercit Gaspar España i el seu equip, i la seva oferta educativa en diferents nivells i amb una visió integrada: tots els cicles formatius de formació professional de la família professional, especialitzacions del Grau de Turisme i màsters universitaris com a programes de postgrau; tot plegat combinat amb una important oferta de formació especialitzada (diplomes, cursos i tallers). Aquesta àmplia oferta es combina amb una relació directa amb les empreses i els professionals del sector i permet la projecció transnacional del centre amb programes internacionals. El CETT persegueix l'excel·lència formativa i això es nota en el treball de les actituds i competències personals, més enllà de la simple instrucció tècnica. ■